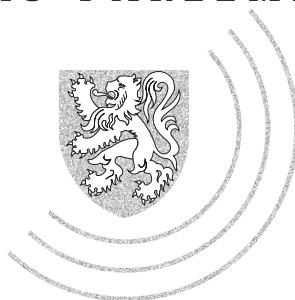

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

6 december 2004

ONTWERP VAN DECREET

**houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de
Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door mevrouw Kathleen Helsen
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames An Michiels, Marie-Rose Morel, de heren Joris Van Hauthem, Jurgen Verstrepen;

mevrouw Kathleen Helsen, de heer Luc Martens, de dames Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de heren Karlos Callens, Gilbert Van Baelen, mevrouw Marleen Vanderpoorten;

de heer Ludo Sannen, mevrouw Anissa Temsamani, de heer Robert Voorhamme.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

mevrouw Cathy Berx, de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heer Jan Laurys;

de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van der Borgh;

de heren Jos Bex, Chokri Mahassine, mevrouw Elke Roex.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Kris Van Dijck.

Zie:

19 (2004-2005)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 4: Amendementen
- Nr. 5-A: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 5-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 5-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
- Nr. 5-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 5-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
- Nr. 5-F: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

Zie ook:

17 (2004-2005)

- Nr. 1-A: Algemene toelichting
- Nr. 1-B: Toelichting per programma

20 (2004-2005)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Frank Vandenbroucke, vice-minister president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming	4
II. Algemene bespreking	7
III. Artikelsgewijze bespreking en indicatieve stemming	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie heeft de haar toegewezen decreetsbepalingen en programma's van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2004 (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-2005*, nr. 19/1) besproken tijdens haar vergaderingen van 18 en 25 november, en 1 december 2004.

Dit werd besproken in samenhang met :

- het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2004 (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-2005*, nr. 123/1);
- het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005 (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-2005*, nr. 15/1);
- ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2005 (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-2005*, nr. 124/1).

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER FRANK VANDENBROUCKE, VICE-MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WERK, ONDERWIJS EN VORMING

De minister verklaart dat de begrotingscontrole erin bestaat na te gaan of de initiële begroting volgens het vooropgesteld plan kan uitgevoerd worden. Dit onderzoek spitst zich toe op een nazicht in hoeverre gebruikte parameters nog relevant zijn en indien nodig moeten bijgestuurd worden. Deze oefening geldt zowel voor de volledige Vlaamse begroting als voor elk coherent bevoegdheidsdomein of programma.

Niettegenstaande het feit dat dit de tweede begrotingscontrole van 2004 is, betreft het voor de sector onderwijs de eerste grondige begrotingscontrole. Bij de eerste begrotingscontrole onder de vorige Vlaamse Regering werd geen enkel groot onderdeel van de onderwijsbegroting, zoals bijvoorbeeld het loonmodel, de werkingsmiddelen van het leerplichtonderwijs en de universiteiten, de enveloppe van de hogescholen, enzovoort, aangepast aan de gewijzigde situatie.

In deze begrotingscontrole heeft de minister naast de technische aanpassingen en het doorvoeren

van de besparingen die door de Vlaamse Regering voor de gehele Vlaamse begroting beslist werden, bijkomend geld ingeschreven voor een aantal belangrijke aandachtspunten en/of voor het honoreren van vroeger aangegane verbintenissen.

Aangezien de bespreking van deze tweede begrotingscontrole 2004 gelijktijdig verloopt met de bespreking van de initiële begroting 2005, worden een aantal elementen opgenomen in de inleiding van de initiële begroting 2005. Het betreft hier onder meer de macrogegevens inzake onderwijs en een aantal evolutietabellen.

De minister beperkt zich in deze inleiding tot de belangrijkste wijzigingen in de tweede begrotingscontrole.

1. Aanpassingen aan het loonmodel en de werkingsmiddelen van het leerplichtonderwijs.

1.1 Lonen

De minister licht toe dat bij een begrotingscontrole de loonkredieten geraamd worden uitgaande van de gekende uitgaven van het voorgaande begrotingsjaar; bij de initiële begroting was dit nog op basis van de uitgaven van 2 jaar terug. Deze recentere uitgavenbasis is een betere basis om de raming te maken van 2004.

Op basis van deze recentere uitgaven is vastgesteld dat het effect van de wijzigingen in het kader van de vervroegde uitstap groter is dan ingeschat. Dit komt omdat een grote cohorte personeelsleden op pensioen gaat enerzijds en anderzijds stappen er minder mensen uit. De globale budgettaire kost van deze uitstap ligt bijgevolg lager dan initieel geraamd.

De prognose van de loonuitgaven werd door diverse maatregelen in het onderwijs sterk bemoeilijkt; onder andere personeel dat vroeger op de werkingsmiddelen betaald werd, wordt nu door het departement betaald; het statuut van sommige personeelsleden wijzigde van gesubsidieerde contractuelen, naar contractuelen van het departement en/of van tijdelijk naar vastbenoemd personeel. Dit verklaart voor een groot stuk de afwijkingen die vastgesteld worden bij deze budgetcontrole.

Net als bij de initiële begroting 2004 wordt bij de evolutie van de loonkredieten uitgegaan van een vergrijzingsfactor van 0 procent.

Alhoewel de ‘leerlinggegevens’ reeds bij de initiële begroting 2004 gekend waren, is de impact van de wijzigingen hoger dan verwacht. Zo leidt de vastgestelde daling van leerlingen in het basisonderwijs tot een grotere daling van de lonen dan initieel geraamd. Bij het Onderwijs voor Sociale Promotie werd een gelijkaardige evolutie vastgesteld, maar in dit geval was het effect van de cursistenstijging onderraamd bij de initiële begroting. Hieruit blijkt dat het effect van leerlingwijzigingen op schoolniveau, het micro-niveau, – omwille van de specifieke omkaderingsregels – een ander effect kan hebben dan hetgeen geraamd was op een macro-niveau.

Bij deze begrotingscontrole heeft de minister tevens een fout rechtgezet in de onderwijsbegroting. De middelen in het kader van de ICT-coördinatoren werd in de initiële begroting immers 2 keer voorzien: 1 keer in de gewone loonkredieten en 1 keer op een aparte basisallocatie. Het ging hier om een bedrag van 18,8 miljoen euro.

Ondanks deze bovenstaande elementen, blijft de globale afwijking in de loonsector onder de 0,4 procent.

Zoals steeds worden bij een budgetcontrole ook de nodige bijkredieten voorgaande jaren voorzien. In 2004 gaat het om een bedrag van 9,5 miljoen euro voor de lonen.

Naast deze globale wijzigingen in het kader van de loonkredieten brengt de minister enkele specifieke loonmaatregelen onder de aandacht.

- in het kader van de flexibele lesopdracht leerkracht lichamelijke opvoeding worden vanaf september 2004 10 halftijdse detacheringen voorzien, zowel voor het basis- als het secundair onderwijs;
- de budgettaire kost van de besluiten waarin de geldelijke anciënniteit en de deeltijdse prestaties aan openbare diensten in rekening worden gebracht vanaf september 2004, wordt in de begroting voorzien;
- ingevolge een federale maatregel werd het bevallingsverlof uitgebreid. De budgettaire implicaties voor de onderwijsbegroting worden vanaf september 2004 voorzien;
- de ondersteuning van Accent op Talent wordt in de vorm van 10 full-times voorzien;
- uit onderzoek naar de werking van de vervangingspool is gebleken dat de inactiviteitsgraad

groter is dan geraamd. Dit resulteert in een hogere kostprijs voor de pool. Bij deze budgetcontrole wordt dan ook een correct beeld weergegeven van de reële kostprijs.

1.2 Werkingsmiddelen

De minister verduidelijkt m.b.t. de werkingsmiddelen dat het akkoord van 14 juli 1998 – het zgn. Tivoli-akkoord – in een structurele verhoging van de werkingsmiddelen voor het basisonderwijs voorziet. Bij de initiële begroting 2004 werden 70 procent van de bijkomende middelen toegevoegd aan de werkingsmiddelen. De overige 30 procent, nl. 1.227.000 euro, werd overgeheveld naar de lonen. Daar hij vaststelde dat de bijkomende omkadering per school ingevolge deze beweging te gering was, heeft hij in 2004 deze 30 procent eenmalig opnieuw toegevoegd aan de werkingsmiddelen.

Op basis van een steekproef bij de scholen is gebleken dat de loongelijkschakeling tussen MVD-personeel van het gemeenschaps- en het gesubsidieerd onderwijs betaald op de werkingsmiddelen, een bijkomende meerkost heeft van 123.000 euro ten aanzien van de initiële begroting 2004. Dit bedrag werd toegevoegd aan de werkingsmiddelen.

2. Andere budgettaire correcties

Op het vlak van de verdere evolutie van de budgetten beklemtoont de minister de volgende elementen:

2.1. Algemene besparingsmaatregelen voor de globale begroting van de Vlaamse Gemeenschap

De beheersmaatregel, die van kracht is in 2004, voorziet een stelselmatige vrijgave van de kredieten. Iedere maand wordt er 1/13 van het ingeschreven budget vrijgegeven. Naar aanleiding van de begrotingscontrole werd nagegaan voor welke basisallocaties de vrijgave van de laatste schijf van 1/13 kon geschrappt worden, zonder nefaste gevolgen voor het onderwijsbeleid.

Daarnaast werd een algemene besparing van 5 procent doorgevoerd op alle werkingsmiddelen van het departement. Belangrijk op te merken is dat deze besparing niet geldt voor de werkingsmiddelen van de scholen.

2.2. *Subsidies aan jeugdverenigingen voor het organiseren van deeltijdse vorming*

Vanaf 1 september 2003 werden de vormingsprogramma's die voor het vervullen van de deeltijdse leerplicht in aanmerking komen, van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur overgeheveld naar het departement Onderwijs. Hierdoor werd het departement Onderwijs ook verantwoordelijk voor de financiering van deze vormingen.

Daar het aantal jongeren dat een erkende vorming volgt, in het verleden werd onderschat, is er een aanpassing noodzakelijk. Het budget werd verhoogd met 697.000 euro.

2.3. *Hogescholen*

Voor de hogescholen zijn 2 aanpassingen van belang, nl. :

- de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen. Bij de begrotingscontrole werd de financiële regeling geïmplementeerd. Hierdoor wordt de hogescholenenveloppe in 2004 met 334.000 euro verhoogd. Deze operatie is budgettair neutraal aangezien het overeenkomstig bedrag verminderd wordt op de middelen van de betrokken CVO's;
- daarnaast gebeurde er nog een beperkte aanpassing aan het krediet voor de TBS voorafgaand aan het pensioen. Dit budget is de voorbije jaren reeds meerdere malen aangepast omwille van het onverwachte succes van de overgangsregeling. Bij deze budgetcontrole werd beslist dat het krediet voortaan zal bestaan uit enerzijds de effectieve kost van het overgangsstelsel vermeerderd met de historische kost die voor 1999 in de enveloppe was opgenomen. Deze regeling wordt ook in 2005 doorgetrokken.

2.4. *Universiteiten*

Bij de universiteiten volgen sommige personeelsgroepen een aantal geldelijke maatregelen die gelden voor de Vlaamse ambtenaren. In het sectoraal akkoord 2003-2004 voor de diensten van de Vlaamse Regering en sommige Vlaamse openbare instellingen is met ingang van het jaar 2004 een verhoging van de eindejaarstoelage vastgelegd. Om deze meerkost voor de universiteiten te compenseren,

werden de werkingsmiddelen dan ook verhoogd. De totale budgettaire weerslag van de verhoging van de eindejaarstoelage voor de universiteiten op jaarbasis is vastgesteld op 1.057.118 euro.

Ook voor het Universitair Ziekenhuis Gent werd het ingeschreven budget verhoogd om tegemoet te komen aan de geraamde uitgaven voor het verhoogde vakantiegeld enerzijds, en de aanpassing en actualisatie van de dotatie voor de eindejaarstoelagen anderzijds.

De minister heeft bovendien beslist om de investeringsmiddelen voor de Vlaamse universiteiten éénmalig te verminderen in het kader van de reeds vermelde besparingsoperatie.

2.5. *Volwassenenonderwijs – terugbetaling inschrijvingsgelden*

Zoals de voorbije jaren is het niveau van de gederfde inschrijvingsgelden, welke de overheid moet doorstorten aan de inrichtende machten, er de oorzaak van dat de begroting voor het volwassenenonderwijs stijgt.

Ook in dit begrotingsjaar wordt het hoge aantal inschrijvingen van personen die een beroep kunnen doen op de vrijstelling van inschrijvingsgelden, voornamelijk veroorzaakt door cursisten die het Nederlands als tweede taal aanleren.

Dit maakt een verhoging van het budget met meer dan 2,7 miljoen euro noodzakelijk. Daarnaast werd ook nog een bijkrediet voor voorgaande jaren ingeschreven ten belope van 1,4 miljoen euro.

2.6. *Fietsvergoeding en terugbetaling kosten openbaar vervoer*

Voor de uitbetaling van de fietsvergoeding en de terugbetaling van de kosten inzake openbaar vervoer, was een structureel tekort ontstaan gedurende de afgelopen twee jaar. De oorzaak van het tekort was te wijten aan enerzijds het succes van de maatregel en anderzijds het onvoldoende aanpassen van het budget.

De belangrijke budgettaire injectie van meer dan 9,8 miljoen euro leidt tot een sterke inhaaloperatie inzake het betalen van de voorschotten aan de scholen. Met het ingeschreven krediet voor 2004 en 2005 zullen alle vergoedingen kunnen worden

betaald, zowel deze uit het verleden als de voorschotten voor de jaren 2004 en 2005 zelf.

2.7 Het Gemeenschapsonderwijs

In 2003 werd er door de vorige Vlaamse Regering de beslissing genomen om te komen tot een nieuwe personeelsformatie voor de RAGO. De huidige personeelsformatie van 439 personeelsleden was gebaseerd op bevoegdheden met een veel meer centraal karakter. Door het bijzonder decreet op het Gemeenschapsonderwijs zijn een groot gedeelte van de bevoegdheden herschikt en is ondertussen de overgangperiode voorbij.

Er werd evenwel vanuit gegaan dat een belangrijk deel van het personeel op korte termijn kon ingezet worden binnen de diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Daar dit tot op heden nauwelijks is gebeurd, diende het benodigde krediet opnieuw te worden ingeschreven in de begroting van de RAGO.

II. ALGEMENE BESPREKING

De algemene bespreking gebeurde in samenhang met de bespreking van de begroting 2005. Wij verwijzen daartoe naar het desbetreffende verslag : *Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, nr. 15/7–G.*

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMING

1. Decreetsbepalingen

Artikel 14

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt indicatief aangenomen met 8 stemmen voor en 4 tegen.

2. Begrotingstabel

Afdeling I

Programma's 31.10, 31.20, 32.10, 33.10, 34.10, 34.20, 34.50, 35.20, 35.40, 39.10 en 39.20

Bij de programma's worden geen opmerkingen geformuleerd.

De programma's worden indicatief aangenomen met 8 stemmen voor en 4 tegen.

Afdeling III

DAB Hogere Zeevaartschool

Bij de DAB Hogere Zeevaartschool worden geen opmerkingen geformuleerd.

De tweede begrotingsaanpassing 2004 van de DAB Hogere Zeevaartschool wordt indicatief aangenomen met 8 stemmen voor en 4 tegen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Kathleen
HELSEN

Monica
VAN KERREBROECK